



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# **De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et Principis Monasteriensis Decas**

**Alpen, Johann von**

**Coesfeldiae, 1694**

29. Monasterij fulmen turrim evertit. Magna strage. Mira puellæ  
præservatio. Periculum par bienniò antè.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)



extruptione, comminui patiatur. Accitus igitur ad Principem Senatus, causam dixit, non fuisse istius Cives animi, ut in scio, invitoque Cathedrali Collegio munimentum extruerent, sed istâ tantum dictione conceptam papyro formam paulò distinctius notâsse, ut pluribus, planiusque constaret, & si vel sic arrideret fortè, iustis super fundo conditionibus cum Capitulo convenirent. Nec sperâsse invitum illud, præsertim quod ad sui quoque ac totius Cleri tutelam viderent pertinere. Princeps verò incarcerationum dimissione, viâque concordie imperatâ, natas super infixis tunc, turbatisque perticis simultates quidem diremit: Verum ex biennio post, quando Civitas posthabitâ Capituli contradictione, extendendis fossis, vallisque suis intenta, prænotatam hoc anno molem perfecit, supra modum recruderè.

Nunc verò ad dictas omisæ munitio- nis causas & alia accesserat ex novâ, subitâque Urbis calamitate. Erat hæc ætas, ut pauca ea historię superaddam, continuato si unquam tonitru memorabilis, præsertim quod nullo ferè per confines Provincias damno, in sola hac Diœcesi sævire videretur. Etenim Monasterij, ne plura memorem, turris nitrati pulveris receptaculum, ipso Commemorationis D. Pauli festo, tacta fulmine, ingens urbi

*A Prin-  
cipe  
compo-  
nitur.*

29.

*Fulmine  
incensa*

*turris*

E 5.

dam-



1652.

*magnam  
stragem  
edit.*

damnum importavit. Ipsa dum funditus  
everitur, superiori parte in altum expullâ,  
expansâque, vicina quævis sternit, ac disje-  
ctis procul lateribus ædes tectis passim,  
fenestrisque vitreis denudat, nullo sacra-  
rum, profanarumque respectu. Frago-  
rat tam horrendus, ut quatefacta urbs  
fuis se domibus tumulari crederet, & suam  
quisque rem agi ratus, parietem non pro-  
ximum sed proprium ardere; donec erum-  
pens pulvereâ pestis incensâ turris indicium  
haberetur. Quò cives ære jam campano  
acciti, inter continuata ac permixta nim-  
bis fulmina concurrebant, videbantque  
stragem profectò miseram, oppletas te-  
ctorum, murorumque ruinâ plateas, pro-  
stratas juxtâ domos, multos hominum  
incendio pariter haustos, ac subversis pa-  
rietibus confepultos, alios miserando etiam  
spectaculo debilitatos. Accurrentes ple-  
rique è Religiosorum familiis ad misero-  
rum discrimina adhuc vociferantium, ma-  
nusque protendentium, opportuno non  
paucis perfugio fuere. Inter hæc obve-  
nit, quod in admirationem ceu miracu-  
lum traxit non paucos. Erat Carnificis,  
qui domum habitabat turri contiguam,  
filiola inter alias novennis. Hæc inva-  
lescente tonitru Litaneuticas DEI paræ pre-  
ces, à Laureto dictas, constanti pietate  
recitabat. Inflammatur intereâ pulvis,  
turris

*Mirè  
puella  
preser-  
vatur.*



turris evibratur, domus oppressa corrui-  
 ipso Carnifice, famulis, liberisque omni-  
 bus subito elisis, uxore lethaliter faucia-  
 ta. Sola puella hæc tantæ stragis unice  
 secura propitiam DEI Matrem sentit, &  
 vacuo quasi pendens aëre, ab advolan-  
 tibus subtracta periculo, illæsa & incolu-  
 mis evadit. Profectò exemplum juniori-  
 bus ac adultis juxtà imitandum, quo ad  
 afferendam in hujusmodi vitæ, fortuna-  
 rumque discrimine constitutis opem, su-  
 peri provocentur. Majora poterat damna  
 intulisse ferale fulmen, nisi divina boni-  
 tas restincto effusis imbribus incendio, fu-  
 nestiori ruinæ antevertisset. Quod idem  
 ante biennium obtigerat ipso in sanctiori  
 hebdomadâ Christi patientis die, cum in  
 sulphurei pulveris molam, ad portam  
*à novis pontibus* appellatam, injectum casu  
 ignem pulvis comprehenderet. Nam de-  
 speratâ flammaram extinctione, quippe  
 carbonibus in pulveraria vasa, attenuatis  
 tantum assulis tecta, cumulatim deci-  
 dentibus, fugam quisque, non auxilium  
 meditari. Alij confugere ad remotissima  
 Civitatis loca (clausæ enim portæ exitu-  
 ros arcebant) plurimi pretiosa quæque  
 incendiorum injuriis subtrahere, nec pauci  
 conscendere dissitarum turrium apices, ul-  
 timam scenæ catastrophæ, rerumque sua-  
 rum ruinam conspecturi, futuriq; olim  
 apud

*Pericu-  
 lum Ci-  
 vitatis  
 biennio  
 ante.*



apud posteros tantæ cladis oculati testes. Ita plerisque fugientibus, nonnulli è Sacris familiis audaciores accurrunt, magno ausu conscendunt turrim, ignem in doli-  
liorum tegmina lapsum ejiciunt, alibi re-  
stinguunt imperterritè; neque deterrebant  
fortes animos stillæ liquidi ab ardente  
flammâ, labentisque è tecto plumbi, ve-  
stes, cutemque adurentis: quorum pro-  
fectò omnium memoriam, exempli in-  
teresset ad posteros nominatim extendi,  
si mihi æquè promptum fuisset eorum ob-  
servare nomina, ac admirari virtutem. Atq;  
ita restinctâ tunc flammâ, DEI benefi-  
cio Civitas à ruinâ conservata est. Et  
nunc etiam, quod minus Urbi damnum  
illatum sit, adscribebant quorundam In-  
colarum pietati, quam apud plerosque,  
secuturas adhuc strages subveritos tanto-  
perè promovit continuatum sequentes ali-  
quot dies tonitru, ut in ipsis adeo plateis  
Sacerdotes aures pœnitentibus accommo-  
dare cogentur, paucis repertis, qui non  
suorum clade territi delicta commodior  
minimùm tempore exponerent. Fuêrunt  
qui jam olim (ut vaticinationes hujusmo-  
di eventa plerumque sequuntur) affirma-  
bant visam urbem ardere; cumque ali-  
callidè magis, an verè in vulgus sparge-  
rent, adhuc atrociora prodigiis etiam præ-  
monstrata, inter metum, terroremque im-  
mensum



mensum pietatem augebant. Senatus verò ad antevendum tantæ imposterum cladi, si præter spem perlimili fortè periculo rursùm involvi Civitatem contingeret, jussit tormentariam hanc pestem per plures in mœnibus turres disparari.

Interea *Ferdinandus Tertius* generalia totius Imperij Comiticia Ratisbonam indixerat, quibus communibus Procerum Germanorum suffragiis, reliduo adhuc à belli sævitie malo consulereetur. Isthuc etiam advolare statuit *Mallingerotius*, ut suam Imperatori causam multorum (sic enim sperabat) Magnatum patrociniò coram studiosiùs commendaret. Et jam tum ex industriâ fortè quorundam fautorum ad conciliandam viro famam, perhonorifico Burgundici Legati munere functurus, publicis etiam inter Tabellariorum nova typis callidè vulgabatur: resque credi cœpta, quod ab Hispano ad Tractatum pacis quondam Legato, tunc contubernali, in aulâ commendatus putaretur, postea compertum est, merum fuisse commentum.

30.  
Indicun-  
tur Co-  
mitia  
Imperij.

At verò *Christophorus Bernardus* ad Inauguratio  
eam Comitiorum diem, instar cæterorum Principum  
Principum Imperij, honorificè invitatus, noluit in  
viam se dare, priusquam solennis more majorum  
inauguratio præcessisset. Id enim hætenùs distulerat, ne respiranti paulatim patriæ cumulatissimis sumptibus

ratio  
Principis.

bus